

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.02.1967, sp. zn. 3 Tz 2/67, ECLI:CZ:NS:1967:3.TZ.2.1967.1

Číslo: 56/1967

Právní věta: Při rozhodování o provinění podle zák. č. 58/1965 Sb. musí soud zkoumat, nejen zda stíhaný skutek vykazuje znaky některého z provinění uvedeného v ustanovení § 1 cit. zákona, ale také, zda skutek, pro nějž je provinilý stíhán, je ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 zák. č. 38/1961 Sb. proviněním nebo trestným činem, a to z hlediska stupně jeho nebezpečnosti pro společnost. /1/

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.02.1967

Spisová značka: 3 Tz 2/67

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Předběžné projednání obžaloby, Provinění

Předpisy: 141/1961 Sb. § 188 odst. 1 58/1965 Sb. § 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 56/1967 sb. rozh.

Při rozhodování o provinění podle zák. č. 58/1965 Sb. musí soud zkoumat, nejen zda stíhaný skutek vykazuje znaky některého z provinění uvedeného v ustanovení § 1 cit. zákona, ale také, zda skutek, pro nějž je provinilý stíhán, je ve smyslu ustanovení § 1

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 28. února 1967 - [3 Tz 2/67.](#))

Rozsudkem okresního soudu v K. ze dne 11. května 1966 byli provinilé A a B uznány vinnými proviněním proti socialistickému soužití podle § 19a zák. č. 38/1961 Sb., jehož se dopustily tím, že v dopoledních hodinách dne 26. února 1966 v restauraci v podnapilém stavu provinilá A sprostě nadávala provinilé B a obě se před přítomnými hosty popraly, ač A byla před tím trestána okresním soudem v K., a to rozsudkem ze dne 30. 8. 1965 sp. zn. 4 T 105/65 pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák.

Za to byl provinilé A podle § 2 zák. č. 58/1965 Sb. uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců, které podle § 58 odst. 1 písm. a) tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. byl jí podmíněně odložen na zkušební dobu 3 roků.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem Nejvyšší soud zrušil rozsudek okresního soudu ohledně A v celém rozsahu a okresnímu prokurátorovi přikázal, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění.

Skutková zjištění, která okresní soud učinil, mají oporu ve výsledcích provedeného dokazování. Nelze však souhlasit s právním posouzením skutku.

Okresní soud vycházející ze skutkových zjištění odůvodnil svůj závěr o tom, že provinilá A se dopustila provinění podle § 19 písm. a) zák. č. 38/1961 Sb. pouze tím, že jmenovaná svým chováním narušila občanské soužití.

Z tohoto kusého odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze vůbec zjistit, co bylo podkladem pro uvedený právní závěr okresního soudu.

I při rozhodování o tom, že provinilý se dopustil některého z provinění, která je možno podle zák. č. 58/1965 Sb. stíhat před okresním soudem, musí soud zkoumat nejen to, zda stíhaný skutek vykazuje znaky některého z těchto provinění, ale musí vycházet i z ustanovení § 15 odst. 1 zák. č. 38/1961 Sb., které stanoví základní hlediska pro posouzení otázky, zda skutek, pro nějž je provinilý stíhán, je skutečně proviněním.

Při řešení otázky, zda konkrétní skutek, který odpovídá znakům některého provinění podle zákona č. 38/1961 Sb. je pouze proviněním, či zda nejde o některý trestný čin, jehož znaky jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákona, je rozhodujícím kritériem stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost.

Touto otázkou se okresní soud vůbec nezabýval, ačkoliv jak způsob provedení činu, tak osoba provinilé, zejména způsob jejího dosavadního života, naprosto negativní postoj provinilé k chráněným zájmům společnosti naznačovaly, že stupeň nebezpečnosti činu, pro nějž je stíhána, s ohledem na konkrétní poznatky je vyšší, než aby tento čin mohl být stíhán a posouzen pouze jako provinění, byť i za podmínek podle zákona č. 58/1965 Sb.

Z důkazů, které byly v průběhu dosavadního řízení provedeny vyplývá, že provinilá A dne 26. 2. 1966 v restauraci v podnapilém stavu obtěžovala některé z přítomných hostů tím, že chodila od stolu ke stolu a pila jim pivo. Po příchodu ke stolu u něhož seděla B této hrubě nadávala a vyvolala s ní rvačku. Z důkazů, které byly provedeny k objasnění osoby provinilé, vyplynulo, že u jmenované nejde o první případ podobného charakteru. Podle zprávy městského národního výboru provinilá A nepožívá v místě bydliště dobrou pověst. Je charakterisována jako osoba hašteřivá, se sklony k výtržnostem, požívající alkoholické nápoje, která ničí práci ostatních občanů. Její rodinný život je neuspořádaný, s manželem se často napadají na veřejnosti a způsobují tak pohoršení mezi ostatními občany. Podle této zprávy byla A postižena v roce 1961 pro provinění podle § 13 písm. d) zák. č. 60/1961 Sb. pokutou ve výši 100 Kčs, po té v roce 1964 pro provinění podle § 19 téhož zákona napomenutím a konečně v roce 1964 pro provinění podle § 19 písm. a) podle zákona č. 38/1961 Sb., kdy jí nebylo uloženo žádné opatření. V roce 1965 byla okresním soudem odsouzena k odnětí svobody v trvání 6 měsíců, jehož výkon byl jí podmíněně odložen na zkušební dobu 3 roků, přičemž jí bylo uloženo, aby se zdržela nadměrného požívání alkoholických nápojů.

Celkový způsob života provinilé A nasvědčuje tomu, že jmenovaná přesto, že již na ni bylo působeno různými orgány, nerespektuje zásady občanského soužití a již po delší dobu dostává se v důsledku nadměrného požívání alkoholických nápojů a výtržnického chování do rozporu se zákonem. Tomuto závěru nasvědčuje i skutek, kterého se dopustila v daném případě, kdy se nemístně chovala vůči přítomným hostům, ale navíc vyvolala rvačku mezi ní a B, které nadto nadávala pro její národnost.

Charakter činu, způsob jeho provedení, skutečnost, že provinilá se skutku dopustila krátce poté, kdy byla rozsudkem okresního soudu odsouzena pro trestný čin výtržnictví, potvrzuje, že provinilá trvale projevuje záporný postoj k zachovávaní veřejného pořádku a k respektování zásad řádného soužití mezi občany. Uvedené skutečnosti potvrzují správnost názoru vysloveného ve stížnosti pro porušení zákona, že totiž osoba provinilá zvyšuje stupeň nebezpečnosti činu pro společnost, jehož se dopustila, natolik, že skutek, pro který byla jmenovaná stíhána, měl být již v přípravném řízení posuzován jako trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., v souběhu s trestným činem hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198 písm. a) tr. zák.

Posuzoval-li okresní soud tento skutek pouze jako provinění podle § 19 písm. a) zák. č. 38/1961 Sb. porušil zákon v ustanovení § 1 zák. č. 58/1965 Sb.

Nejvyšší soud proto nezákonné rozhodnutí okresního soudu zrušil a stejně rozhodl i pokud jde o další rozhodnutí, která na zrušené rozhodnutí obsahově navazují a pozbyla svého podkladu. K uvedenému postupu mohlo dojít po zjištění, že lhůty uvedené v ustanovení § 272 tr. ř. byly dodrženy.

S ohledem na vyslovený právní názor bude třeba, aby ve věci bylo provedeno přípravné řízení podle příslušných ustanovení trestního řádu a aby pak podle výsledku byla učiněna další opatření. Jelikož ve věci bylo dosud postupováno podle zák. č. 58/1965 Sb. bylo třeba vrátit věc okresnímu prokurátorovi, aby ji znovu projednal a rozhodl.

1) Pozn.: Nasvědčují-li výsledky řízení, že skutek, pro který byl pachatel stíhán, měl být již v přípravném řízení posuzován jako trestný čin, avšak prokurátor postupoval ve věci podle zákona č. 58/1965 Sb., je třeba mu po předběžného projednání jeho návrhu z hledisek ustanovení § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. vrátit věc k došetření vedle jiného s odůvodněním, že je třeba, aby ve věci bylo provedeno přípravné řízení podle příslušných ustanovení trestního řádu.